

A MUNKA

XVIII. évfolyam, 2. szám.

ára 16 fillér

Salgótarján, 1940 január 6

„Él magyar, áll Buda még!”

Az augsburgi ütközet után, történelmi hagyományaink szerint, a csatások sebesült magyarjai felkönyökölték halálos ájulatukból, amikor meghallották Lehel kürtje hangját, körülnéztek még s nyugodtan omlottak a csatatér véres porába, mert megtudták: él még a magyar.

1040. január elsején is megszólalt egy világot bejáró magyar hang, a huszadik század legnagyobb vívmányának eszközével: a rádió áttűnt fennhirdette: „Él magyar, áll Buda még.” Gróf Teleki Pál miniszterelnök szólott az egész világon szétszórt magyarokhoz, azokhoz, akik emlékeznek még a dunavölgyi szép magyar hazára, azokhoz, akik vágyanak ide, hazagondolnak, azokhoz, akik örömeik, vagy nélkülözések között, talán már elfelejtették őseiket, szülő édesanyjukat.

Ez a rádióbeszéd nem volt teletűzdelve politikai motívumokkal s hatása mégis elementáris erejű. Magában foglalja azt a legnagyobb nemzeti és faji értéket, amit egy hon fia ezzel a szóval tudnak csak kifejezni: *összetartozunk*. És itt lehullanak a határok, leomlanak kétezer méteres hegylancok, eltűnik a véghetetlen tenger, mert az összetartozandóság kitörölhetetlen érzete átsap New Englandtól Floridáig és a Pacificig, Kanadától Braziliáig s mindenüvé, ahol magyar gyermekeket szülnek még az anyák és az aggok a Duna-Tisza közére gondolnak haláluk pillanatában.

Az összetartozandóság gondolata teszi naggyá a nemzetet. Ha a sors kegyetlen intézkedése folytán, avagy az elődök pártoskodása, széthúzása, talán árulása folytán rabszjira került a nemzet családjából milliónyi testvér, az mind múló jelenség, ha a szívek mélyén kiirt-hatatlanul él az együvértartozás gondolata. Időkérdés csupán, hogy egymás szívének dobbanását közelről is meghallhassuk.

Ilyen gondolatokkal eltelve léptünk át az 1940-ik esztendőbe, tudomására adva minden magyar-nak, hogy itt állunk a vártán. Husz esztendő kemény munkája acélozta meg izmainkat s a jövő tisztánlátása mérsékelte gondolatainkat s bölcsékké tett bennünket, hogy anyagi javakat szerezve, biztosan öröködjünk erkölcsi javainkon is. Törletlenül gondolunk az új feladatok megoldására oly időkben, amikor a legnagyobb bizonytalanság érzete üli meg irtóztos erővel bíró nagy népek lelkét s ebben a nagy viládefektusban a legnagyobbított Magyarország határain belül élő magyarság lelkiismerete nyugodt, mert úgy érzi: *mindenre felkészült és nem nyomja lelkét semmiféle felelősség* azért, ami a lengyel mezőkön történt s ami folyik Finnország hóborította földjein, a Maginot és a Siegfried vo-

A főtéri állomásról.

Lapunk hasábjain elég gyakran szerepel a főtéri állomás, sok kifogásolni valóival s a nyilvános panaszok egyikére sem kerül orvoslás. A MÁV illetékesi rendületlen nyugalommal képviselik azt a bizonyos falat, melyről leperreg minden a világon. Ahány panasz még elhangzott, egyikére sem nyilatkozott a MÁV, sem jóindulatu ígéret, sem rosszakaratu elutasítás, sem közömbös mosakodás formájában. Olyan lezüllött már a főtéri állomás panaszainak ügye, mint magának az épületnek belseje és környezete s olyan az egész komplexum, mint azé a vásott, rossz kölyöké, akinél az ujjak és mindgyakoribb pofonok már semmit sem számítanak, annyira hozzászokott ehhez a fenylő fájdalomhoz.

Nemrégén tettük szóvá példánakokáért, hogy a MÁV lássa el az állomást W. C. aijtáját önműködően záró szerkezettel. Azóta mintegy nyolc hét telt el s az ajtó csak távolg állandóan és sötét, undorító torkából ontja a büzt az utazó közönség szívélyes fogadtatásaként. Mint-ha csupán ez az eszköz állana csak a MÁV rendelkezésére, amit az utasoknak ezen az állomáson „tapintatból” nyújthat

s ezért nem segít ennek a legigószabb panasznak eltüntetésén évek óta, mert egyebet nyujtani itt már nem tud. Tiszta várótermek, hol vagytok a mult távolkődében? Butorzat, székek, padok már csak álmainkban fordulnak elő, de a várótermekben annál kevésbé. S legujabban a fűtés is legfeljebb az egykori szolgálati szabályzatban áll még fenn, de a valóságban már alig létezik.

Január 2-án éjjel, mintegy tizen várakoztak az I. és II. oszt. váróteremben a 0 óra 49 perckor Budapest felé menő vonatra, mely csekély egy óra mulva (az utóbbi időkben már meghonosodott szokások mintájára) futott csak be. A váróterem a félhomálytól, szennytől, szeméttől és a butorhiánytól a szégyenletes kom-mün idejére emlékeztetett. Két darab háromüléses pad, egy csomagtartó, egy asztal, egy állófogas és a teljesen hideg kályha volt a váróterem berendezése. Nyolc-nak volt ülőhelye a csomagtartót is beleértve, ketten állni kényszerültek s to-pogtak a hidegtől.

Nem kell különös fantázia annak elképzeléséhez, hogy az éjszaka mélyen járó óráiban az egyórás várakozás eb-

ben a kietlen, rideg váróteremben milyen kellemes volt, amikor kint a hőmérő csekély 18 fok hideget mutatott. Hogyan diergett ott mindenki, de különösen a hölgyek s hogyan dideregtek a III. oszt. váróterem utasai is, ahol teljesen azonos volt a helyzet, ahhoz sem kell bővebb részletezés. A jó egyórányi ott-tartózkodás alatt még csak a jószándék halvány jelét sem tapasztalták, hogy pld. a málházó érdeklődött volna a kályhák hőfoka iránt. De ezt nem is lehetett tőle elvárni, hiszen ő a forgalmi iroda gőzöl-gő melegében a legjobb nyugalomban töltötte az időt s talán jutalomról álmodozott, hogy ilyen bölcsen meglakartítja a MÁV-nak (?) a fűtőanyagot és a seprőt.

Mithogy a lapunk hasábjain eddig elhangzott panaszok orvoslásának semmi jelét nem tapasztaltuk, eltérünk eddigi előzékenységünkől és tapintatunktól s e cikkünket a lap egyidejű elküldésével a MÁV miskolci Üzletvezetőségének és a budapesti központi Igazgatóságának a szíves figyelmébe is megajánljuk ama reményben, hogy e panaszainknak most már nem a falra hányt borsó szerepe fog jutni s végre Salgótarján közönsége ismét tapasztalni fogja, hogy a MÁV van a közönségért és nem a közönség a MÁV-ért.

(—any.)

nal között s messze a véghetetlen tengeren, el, Montevideóig.

A magyar nemzetnek ezt a nyugodtságot nemcsak a tiszta lelkiismeret biztosítja, hanem az a tudat is, hogy az elmúlt husz esztendő alatt sok tekintetben *előkészítettük a talajt*, a lehetőséget azokra az időkre, amikor út a sorsfordulat órája. Gróf Teleki Pál miniszterelnök nagyértékű újévi cikkében fennhirdeti, hogy anyagiilag megerősödünk. Valóban, ahhoz képest, ami itt husz év előtt volt, bámulatosan megerősödünk. Ennek értéke fokozódik azzal, hogy mindezt *saját erőnkől értük el*. Gróf Teleki Pál azonban az elért eredményekkel bármennyire is megvan elégedve, mégis hangoztatja: *sok még a tennivaló*. Vigyáznunk és éberem örködnünk kell a nemzet lelki és anyagi javain, mert miként a miniszterelnök mondja: *hirtelen virrad ránk a nagyobb feladat*.

A nemzet valóban ösztönösen érzi a terhes idők súlyát, de szükséges, hogy mindenki ép ily mélyen érezze a maga feladatát és kötelességét. *Ismerje fel mindenki a maga fontosságát a maga helyén*. Igen szép hasonlattal világított erre rá Teleki Pál, amikor a fogaskerekek összmunkáját említette. Hova jutna a gép, ha a kerekek egy kritikus pillanatban a saját forgásukat tekintenek céljukul s nem kapcsolódnának fogaikkal egymásba s nem lendítenek közös munkára a gép egész komplexumát. Recsegés, ropogás, törés és pusztulás lenne az eredmény. Pusztulna a szépen megkonstruált gépezet, értéktelen, csorbult fogu vassá válna még a legpompásabb esztergályozott fogaskerek is.

A miniszterelnök egyéniségéből messzesugárzó bizakodás ömlik el, amikor azt mondja, hogy *bizik a magyar nemzetben*. Első lépésnek már az is nagy dolog, hogy a bennünket környező sokféle veszély

megérzésében, — amelytől pedig nem félünk — *jobban összefogunk, komolyodunk, levetjük a szélsőségeket*. Amely mértékben ragadós a pánik, a félelem, a babona, a kishitűség és a gyávaság, épugy érezzük nagy lelki hatását annak a nagy jellemnek, ami gróf Teleki Pál egyéniségéből sugárzik. Ő ezeket mondotta újévi cikkében: nem kételkedtem soha, egy percig sem abban, hogy hiába forr Európa s fenyegetnek a veszélyek többfelől, hiába játszadozunk a felszínen mindenféle eszmékkel, rendszerekkel, szervezetekkel, azért *nyugodtan járhatjuk a magunk magyar utját*, mert a magyar magára talált

s bizonyára magára talál majd nehezebb dolgokban is.

Az ország fokozatos megnagygyobbodása sok új feladatot ró reánk. Ezeknek a feladatoknak szorgalommal és hivatástudattal igyekszünk megfelelni. És ismét a miniszterelnök rádióbeszédéből idé-zünk: *szeretettel ápoljuk a határainkon túl lakó és a széles e világon elszórt, vérben és lélekben hozzánk tartozók érdekeit, halljuk és olvassuk szavaikat, velük vagyunk és érezzük, hogy ők is viszozozzák érzelmeinket s immár közelben és távolban, el, egészen Braziliáig és New Englandig tudják: él magyar, áll Buda még!*

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Vadásztörténet.

Fiatalkoromban, a régi jó béke időkben, a Kassa fölötti Alsó és Felső-tőkés, Olcsvár, Ósva, Petőszínya, Kelecsény, továbbá, Iglo fölötti Káposztafalva és Bethlenfalva községek — mondhatni — vaddus erdősegeiben vadászgattam szabad időmben, több vérbeli vadásztársammal, kizárólag nagyvadra.

Azért írom, hogy kizárólag nagyvadra, mert apróvad (nyul, fogoly) az elszaporodott rókák miatt kevés volt és ezeket kiméltük is. Azonban a rókát minden időben irtottuk.

Többször hajtó kutyákkal vadásztunk, elég gyakran cserkészve, de lesre is sokszor rándultunk ki szenvedélyeink kielégítésére, kisebb-nagyobb szerencsével.

Történetem leírásánál nevetek bizonyos elvi szempontokból ezuttal nincs szándékom említeni, de ezzel szemben előre bocsátom, hogy a leirt események szintizáltak, igaz megtörtént esetek és elbeszéléseim minden egyes kitételét módomban van bármikor és bárkinek elfogadhatónak bizonyítani.

Az eset megírására nem valami öndicsekvés késztet, hanem mert egy ilyen furcsa vadásztörténet megörökítésre érdemes és mert nagyon jól tudom, hogy a vadászembert a vadásztörténet mindig érdekli, Salgótarjánban pedig több jó vadászt ismerek, szeretnék nekik ezzel kedveskedni s örülnék boldogban, ha ez érdeklődést váltana ki.

Történt pedig ez az eset — a többek között — a következőképpen:

Egy csütörtöki nap délelőttjén egy előkelő megjelenésű, magas termetű ur kopogtatott és lépett be irodámba. Szépen ápolott ferencziózséi szakált viselt. Életévit úgy 55—60-ra lehetett becsülni.

A formális bemutatkozás után előadta, hogy nyugdíjas tisztviselő és most jött ide-lakni családjával az Alföldről, mivel beteges feleségének orvosi élesebb levegőt ajánlottak. Egyben örömet fejezte ki, hogy a vadásztársaság jegyzőjével megismerkedhetett. Közölte azután, hogy szenvedélyes vadász, már több mint 27 éve vadászik, de eddig nem volt szerencséje nagy vadra vadászni soha, csak apróra s végletlenül boldog lenne, ha a vadásztársulatba beléphetne és nagyvadra vadászhata.

Amikor kijelentettem, hogy több, mint valószínű a felvétele, mindjárt azt a kérését intézte hozzám, hogy egy legközelebbi vadászatra vigyük őt magunkkal, hogy megközelítőleg tapasztalatokat szerezhessen a vadállományról stb. — Amikor készséges ígéretet tettem arra, hogy a legközelebbi szombat délután ki-megyünk, boldogan kérdezgette: milyen töltnyeket kell hoznia? Milyen vadak vannak? Mondtam, hogy a puszka egyik csőve mindig golyóra, a másik pedig mindig erős futóra töltendő, vad pedig van szarvas, vaddisznó, őz, róka, néha-néha medve is akad a hajtásba, siketfajd, nyír-fajd, elvéve vadmacska, nyest is találkoz-zik. Ezek hallatára — mondhatom — örömmámor fogta el és izgalomtól hevül-ten ragadta meg a kezem, bucsuzni kezdett, s miután a találkozás helyének és

Mit hozhat az új esztendő?

Az új év első napján sorra nyilatkoztak az államfők, miniszterelnökök, hadvezérek szolták népeikhez, csapataikhoz. Szózatukból és beszédeikből kicsendül a fegyverek zaja és az a vélemény, hogy a háború mai állása mellett a békét már csak a fegyverek hozhatják meg a világnak és ezért a következő évre a katonai erők minden oldalon való számottevő erősítését jelentik be, hogy szembeálljanak alkalmas pillanatban a döntésre. A harcbanállók véleménye és felfogása tehát nem változott, a kívülállók pedig lábboltoztattak fegyverrel néznek az eljövendő év elé.

Az új év első hetében Anglia hivatalosan is közölte a Népszövetséggel, hogy a finn nép számára minden tőle telhető segítséget megad. Ebhez a lépéshez Franciaország is csatlakozik. Olaszország már korábban igazolta bolsevistaellenes felfogását és a finn repülőket jelentős sikereket érnek el a Finnországra juttatott olasz gépeken. Angliában ezt a felfogást igen értékelik és Londonba olyan hírek érkeztek, hogy Olaszország hadianyagon kívül önkénteseknek a Finnországra való utazását is lehetővé teszi. A skandináv államokból, főleg Svédországból már eddig is számos felszerelt egység lépte át a svéd-finn határt, hogy fegyverrel is harcoljon a világot felforgató vörös eszme területi terjedése ellen. Európa sajtójában egyre gyakrabban jelennek meg vélemények, hogy a szovjet-országi háború nem csupán a két nemzet ügye, hanem egyre inkább a népek háborújává válik és a harc és teljes értékű, mindenre kiterjedő s a finneknek nyújtandó segítség a világ legnagyobb részére elsőrangú fontossággal bír. Ennek megfelelően a francia lapok mérlegelik annak lehetőségét, hogy francia hegyi csapatokat küldjenek északi Finnországra, sőt azt is örömmel üdvözlőnek ha Anglia hajóhadat küldene Murmanszk kikötőjének elzárására, a francia csapatok pedig megszállják a vidéket, hogy a szovjetországi szállítási és utánpótlási lehetőségek Finnországra felé megsemmisüljenek.

A finneknek nyújtandó segítség most tehát a kialakulás fókáján van, ettől függetlenül azonban Finnország hadereje és lakossága megteszi kötelességét hazája iránt. A legfőbb szövetséges: a tél segítségével, az egész világot bámulatba ejtő bátorsággal hatalmas csapatokat mér a számbelileg kicsi, de hazaszeretettel és hősiességben felülmúlhatatlan finn hadsereg a betolakodott orosz hadakra, melyek

a szabad Finnország földjére lépni merészndtek. A kezdeti orosz előrehaladás gyászos visszavonulássá változott és a menekülőket utját a hátrahagyott hadianyag és felszerelés tömege, valamint a kökéményre fagyott orosz katonák ezrei jelzik. A finn osztagok katonái számos helyen már orosz földön harcolnak és legfőbb törekvésük a száműzöttek, majd a hadifoglyok tömegeivel épített murmanszki vasútvonalnak olyan mértékben való elpusztítása, hogy azon az utánpótlás az egyébként is fogságba jutás elé néző, volt támadó orosz hadsereg számára lehetlenné váljon. Egy ilyen finn siker nem-

csak a szovjet hadvezetőségre jelentene kiszámíthatatlan veszteséget, de elzárná az orosz kereskedelem útját is az egyetlen jégmentes és nyílt orosz kikötőtől.

Jelentős eseménye volt a világpolitikának az a közeledés, amely a pápa karácsonyi üzenete után a Vatikán-Róma és Washington között jött létre. Az Egyesült Államok külügyminisztere az amerikai nép békevágyáról számolt be és hangsúlyozta, hogy alapelvek tekintetében a pápa üzenete és Amerika politikája között teljes az azonosság. Hosszú évtizedek után az Egyesült Államok ismét diplomáciai megbízottat küldenek a Vatikánba, akinek a legfőbb teendője bizonyára az lesz, hogy a pápának a béke létrehozatala ügyében folytatott munkásságában az Egyesült Államok tevékenységét és súlyát, ha lehet, még nagyobb jelentőséget biztosítson.

Mi reméljük és bizunk abban, hogy ez a fáradozás és munkásság nem lesz eredménytelen.

Szalóncukor.

Hogy miért nevezik épp szalóncukornak, nem tudom. Talán ugyanazért, amiért a rózsaszínű, ártatlan és — valljuk meg — kissé unalmas vicceket is úgy hívják: szalóncvicc. Általában, az életnek ilyen rózsaszínű, ártatlan és — valljuk meg — kissé unalmas dolgaihoz bigyesztik megkülönböztetésül a "szalónc", jelzőt, hogy egyebet ne mondjak, "szalóncpicc"-nek nevezik azt az állapotot is, amelyet csak egy hajszál választ el a jóképű becsipettségétől, de amíg ez a hajszál a helyén van, addig csak a szalóncpicc szelíd és szolid állapotában leledzik az ember. De maradjunk most csak a szalóncukornál, anélkül hogy különösebben érdekelne bennünket, mi köze ennek a kedves, régimódi édességnek a szalón nevű lakberendezési és társasági intézményhez.

A szalóncukor, amelynek most a karácsonyfák leszedése ad időszerezést, egyike azoknak a ritka dolgoknak a mai világban, amelyek változatlanul megmaradtak ugyanolyannak, amilyenek valamikor régesrég, a gyermekkorunkban voltak. Fehér, rózsaszínű, halványkék vagy halványzöld selyempapír, a négyzetes cukorka körül összecsavarva és két végén beagdosva, hogy olyan legyen mint egy stilizált virág, vagy mint a ballerínák túllszoknyája, — úgyé mindnyájan tudjuk, hogy ilyen a szalóncukor, amióta a világ világ? Ugy képelem, valamikor régen, talán még a Lajosok idejében, egy finomizlésű cukrász-poéta találta ki, mert olyan kényeskedően rokokó formája van, ami pedig az ízét illeti, ez is túlédes,

tulillatos, tulkönnyed, — mondom, olyan mint a rokokó.

Gyermekkoromban nem szerettem a szalóncukrot, akármilyen más sokkal községesebb cukorka, például a két krajcárért savanyu, jobban megfélelt gyermeki nyemnek, amelyet még nem kényeztettek el az élet különböző izei, zamatai, édes és keserű gyönyörűségei. Akkor persze még csak azt néztem a cukorban, ami ehető benne, a gyermekek és vademberek mohóságával, de ma már a cukorkában sem az édességet keresem, hanem ebben is csak azt, ami idővel minden földi dolgok lelkévé válik: az emléket. Karácsonyfánkról immel ámmal itt-ott még most le-leléptem egy-egy szem szalóncukrot, hogy megegyem, de igazi édessége immár nem az, ami a nyelvemen, hanem ami a lelkemben olvadoz tőle.

A szalóncukor még a régi, sem ize, sem rokokó ruhája nem változott azóta, hogy az otthoni karácsonyfát díszítette és manapság bizony már az olyan apróság, mint a szalóncukor is parányi szigete lehet a múltnak, a változó és muló idők örökfolyamán. Valamikor csak citrom, vagy narancs, vagy ibolya ize volt a szalóncukornak, ma emlék — ize van... — ki tudja, melyik a jobb? Én azt hiszem: tudom... (—any.)

ELŐZETES ÉRTESÍTÉS. Az Ipartestület február hó 3-án tartandó szokásos farsangi mulatságára az előkészületek serényen folynak.

pontos idejének megjelölését, illetőleg megállapodtunk, boldog meglepéssel távoztok.

Hej! pedig, ha tudta volna szegény, hogy ez a vadászat lesz a végzete, bizonyosan a legkevésbé örült volna.

Miután a megjelölt szombaton a vadásztársaság egyik tagja sem jött ki vadászni, ketten H. urral indultunk parasztszékéren a Petőszínyre, Kelecsény-i nagyvadász területre délután 2 óra 30 perckor és 6 óra körül értünk kedélyes beszélgetés mellett fuvarosunk lakására, aki értesítésre bejött értünk Kassára. Megjegyzem mellesleg, hogy ez a gazda szokta rendszerint a lelőtt vadászcsákmányt is befuvarozni.

Gyönyörű szép tiszta augusztusi nap volt, éppen holdtölte. Miután a gazdánál tarisznyánkból jól bevacsoráztunk, neki vágtunk az erdőnek. Még világos nappal volt, amikor a leshelyeket elértük, úgy hogy volt időnk még vadcsapásokat is néhány helyen megfigyelni.

Vendégszeretettel elhatároztam, hogy H. urata legjobb, legbiztonságosabb helyre, a négyfa közé ültetem, ahol a vaddisznók kordában járnak át, a szarvasok pedig sokszor nagy csordákban törnek elő. Egyszer nappal 83 darabot olvastam meg egy távolabbi pontról. Ki kell emelnem, hogy ez a tisztás apró, cserjeszerű nyírfákkal volt benőve. Az említett négyfa pedig tulajdonképpen egy öt fából álló facsoport volt, de az ötödik középső fa ki volt fűrészelve, mert így egy remek leshely volt, u. is a levágott fa tuskója kényelmes ülést nyújtott a lesi vadásznak,

azonkívül a négy nagyfa jó takarást és amellet még védelmet is biztosított esetleges vad-támadás ellen.

Ide ültettem be H. urat. Megmutattam az irányt, melyből a vadak várhatók. Kioktattam, hogy ha szarvasok jönnek, csak azt löheti le, amelyiknek agancsa van, mert az agancsos a bika és jelenleg tehenet tilos löni. Magyaráztam továbbá, hogy itt várhat szarvasokat, őzeket, esetleg medvét, rókat. Hogyan célozza meg a bikát, disznót stb. és hogy a nagyvadak mindig későbbi időpontban jönnek, mint a kisebbek, s végül hogy a korán este kibaktató nyulra ne löjjen.

Ilyen lelkiismeretes, beható utmutatás után megmutattam a nyírség másik végén mintegy 800 méter távolságban ki-magasló cserfát mondván, hogy én oda fogok ülni. Azután a felvidéken divó vadász-szerencsekívánattal, „nyak törést” mondtam és magára hagytam H. urat, neki vágva a nagyfa irányának s odaérve, az óriási fa tövében kellemesen, illetve kényelmesen elhelyezkedtem. Nimródot kérve, adjon egy szép csákmányt.

Beállt az est, óriási csend borult az erdőszégre, még egy falevél sem mozdult, ami csak kissé is megzavarta volna a félelmetes csendet. A sötétség azonban csak rövid ideig tartott, mert a teli hold ezüstös sugarai már áttörtek az óriási fák koronái között és itt-ott a tisztáson illetoleg a ritka apró nyírségen a fehér levélkék ezüstös pompában diszelegtek. Halandó ember nem tudja azt leírni kedves Olvasó, hogy egy ilyen gyönyörű éjjeli les, olyan változatos vadállományi területen, milyen

gyönyört és élvezetet jelent, igazi vadászszendélytől-fűtött vadásznak! Nem, azt leírni lehetetlenség!

No de mult az idő, közeledett a 11 óra, a nagy lábas erdő kezdett már éledzni, az erdő belsejében mélyen benn, megtörte a csendet egy-egy galytörés, egy-egy kölönös csördülés, ropogás, néha néha egy mordulás és ritkábban bagolyhuhogás, vitás.

Lélegzetviasszafojtva, mozdulatlanul vártam s kivehető volt, hogy disznókonda közeledik, legelész és hogy felém haladnak, mert a csörgés kezdett hangosabbá válni. Féltenekettő lehetett a konda gyakorlott becslésem szerint 25-30 darabból tevődhetett össze. Kellemes illuzióktól áthatva ültem mozdulatlanul, ugyszólván megmerevedve, csak a puskatus nyakán próbálgattam ujjaim könnyed mozgását, amikor a lesterület másik végén két gyors egymásutánban hatalmas puskadörrenés riasztott meg. De nemcsak engem, hanem a kondát is, mert ezek a disznók a gyorsvont robaját megszegyenítő csörgéssel, fújással vágják vissza az erdő mélyébe, arra, amerről jöttek. Nagyon sajnáltam, hogy egy sem került puskacsó elé, de viszont örültem annak, hogy H. urnak talán sikerült szarvasbikát ejteni, szerencsés esetben kettőt is. Sajnos nem így volt, mert a lövéses elhangzása után, úgy 2—3 perc múlva rémes ordítás formájában segítségkérően mintegy hatszor-hétszer nevetem kiabálta H. ur, azután siri csend következett. F. I.

(Folyt. jövő számban.)

Hírek és különfélek Az új zsebnaptár.

Egyik igen kedves barátom meglepett az új előjegyzési zsebnaptárral. Kabátom belső zsebében már ott melegszik a piros kecskebőrbe kötött, csinos könyvecske. Ez az a szükséges cikk, amit legritkábban szoktunk magunkkal beszerezni, többnyire kapjuk valakitől. Az ajándékozó is gyakran úgy kapja ajándékba, hálá az elterjedt szokásnak, hogy kereskedők és vállalatok naptárfelével lepik meg újév táján üzletfeleiket.

Okos dolog ez az ajándék-naptár. Először is hasznos tárgy, nélküle az ember alig lehet meg, de a maga jószántából nemigen adna pénzt érte. Azonkívül az új naptár a maga tiszta, üres lapjaival, a legkedvesebb figyelem jele. Biztató ígért a legközelebbi jövőre. Arra emlékeztet, hogy a végtelen Időnek egy kiszabott, bekeregetett darabja áll előttünk, amely még elhasználatlan. Hozhat rossz-szat, az igaz, de hozhat sok jót is.

Mi lenne, ha már most, az újév első napjaiban kitölténé az ember az előjegyzési naptárt — a sors nevében? Az új esztendő minden betére valami jót: egy kedvező fordulatot, egy elmaradt keletlenlenséget, egy megvalósult reményt, egy kihuzott sorsjegyet, egy kivívott sikert? Hiszen ábrándozni szabad, senki sem tiltja meg, hogy az új esztendő lefo-lyását a legkedvezőbbnek képzeljük el. A régivel tisztában vagyunk, az már le-vitézett, a merleget megcsináltuk és nem vagyunk elragadtatva az eredménytől. A tavalyi naptárt kegyelemben elbocsájtjuk s ha nem is a papirkosárba, de be-dobjuk egy fiókba, a nem — szeretem — emlékek közé.

De az új naptárt, amely tele van nyitvalevő lehetőségekkel, a jövőnek ezt a törelen, szűz talaját szeretettel dédel-geljük. Ebben még a pirosbetűs napok zavartalan ünnepek, a feketebetűsek bé-kés, munkás hétköznapiak. Napló-mezői hóféhér tisztasággal ragyognak ránk és mi úgy képzeljük, hogy ezekre az ár-tatlanság-mezőkre csupa szépségről, jó-ságról, örömről, boldogságról fogunk ma-gunknak beszámolni. Még sok más kel-lemes gondolatunk támad a lapozgatása közben s amikor e nézdegélő becérgetés után elhelyezzük egy esztendő lakhelyé-re, baloldali belső zsebünkbe a szívünk fölé, olyan biztonságerzet fog el minket, hogy szívünk az új naptárral védőpai-zsot kapott a fájdalmak és csalódások ellen. (—any.)

Távozás. Salgótarjánból történt távozásom alkalmával ezuton búcsuzom igaz magyar szívvvel jó barátaimtól, kártársaimtól és ismerőseimtől.

Körmöczy György ig. tanító.

Házasság. Csépe Terézia és nem-es Reguly Árpád Salgótarjánban dec. 30-án házasságot kötöttek.

Eljegyzés. Gajári-Kuchinka Máriát, Gajári-Kuchinka Gyula, a Salgótarjáni Közsémbánya R. T. főintézőjének leányát december 29-én eljegyezte Matei-desz Gábor banktisztviselő, néhai Matei-desz József MÁV. felügyelő fia.

Frontharcos táncmulatság. A helybeli Frontharcos Főcsoport február hó 1-én tartja meg hagyományos évi táncmulatságát. A táncmulatságot műsoros est előzi meg. A szorgos rendezőbizottság már összeállította a műsort. Erről egyelőre csak annyit árulhatunk el, hogy az eddigieknél is nagyobb siker zálogát viseli magán. Lapunk legközelebbi számában az előkészületekről bővebb részleteket hozunk.

1939. évi anyakönyvi statisztika. Született fiú élve 215. Született fiú halva 8. Született leány élve 206. Született leány halva 5. Összes születés 434. Halálozás 193. Ebből 1 éven aluli 42. Házasságot kötött 179 pár. Természetes szaporulat 228, vagyis minden 1000 lakosra esik 11.628‰ születés és 9.129‰ házasság.

Legényegylet farsangi mulatsága. Az Északi Kat. Legényegylet január 13-án szinelőadást és farsangi mulatságot rendez az acélgári Olvasó disztermében. Színpadon kerül: „Fekete toborzó” dráma határu irredenta darab és a „Bolondok háza” c. kedélyes kabarévígjáték. Utána tánc. Ne mulassza el ezen olcsó és élményekben gazdag estét.

A finn gyermekek támogatásáról ne feledkezzenek meg a magyar anyák! A csekkszámja száma 33.120. A neve: **A magyar anyák a finn gyermekekért Budapest.** Vásároljon bianco csekklapot 3 fillérért a postán és küldjön be bármilyen kis adományt a fenti címre, minél sürgősebben! „Ma nekem, holnap neked!”

Bátki József: Élvonalak című könyve december közepén megjelent a könyvpiacra s igen komoly feltűnést keltett a szakpedagógusok körében. A székesfehérvári és a budapestkörnyéki tanintézetek már a megjelenés első hetében siettek beszerezni a könyvet s elismerésüket legjobban igazolja az a propaganda, melyet a tanuló ifjúság és az intézetek körében kifejtettek a könyv minél szélesebb körben való elterjedéséért. Nem is csodáljuk ezt az örömdetes érdeklődést, mert a mű az eddigi rajztanítástól eltérően jóval könnyebben, egyszerűbben szórakoztatva tanít s ezen új módszernek még az a kiváló eredménye, hogy nemcsak megtanítja, de meg is kedvelti a rajzolás. A Stephaneum nyomda ízlését dicsőítő kiállítása pedig nemcsak tankönyvnek, de alkalmi ajándékkönyvnek is alkalmassá tette. Kapható már városunkban is, Végh Kálmán könyvkereskedésében és a szerzőnél.

Sok a kóborkutya. Kaptuk az alábbi levelet: Sziveskedjék helyt adni azon panasznak, hogy ismét sok a szabadon szaladgáló kutya városunkban! Különösen az esti órákban észlelhető ez! Felkérjük az illetékes városi hatóságot arra, hogy talán az esti órákban kellene a kutyák összefogdosását elrendelni! Azt mondják, hogy sok a „protektós” kutya, ami alatt azt értik, hogy a gazdája befolyásos ember, akinek haragjától fél a dróthurkos végrehajtó! Nem akarom binni, de felemlitem!

Tisztelettel:
egy polgár.

Horthy Miklósné Ölfelméltósága akciójára főispánunk útján befolyt újabb adományok. (VI. közl.) Nógrád-marcali körjegyzőség 140 30 P. Losonc-ápátfalvai körjegyzőség 111 40 P. Szilassy Béla Losonc 100 P. Salgó Teréz és Iván Selyp 100 P. dr. Gross Jenő Szécsény 50 P. Sámsonházi körjegyzőség 49 90 P. Pénzügyi tisztviselő és alkalmazottak Balassagyarmat 40 50 P. Rád község előjárósága 23 50 P. Szabados Gyula Szécsény 20 P. Illés Mihály Balassagyarmat 15 P. Nógrádmegyeri körjegyzőség 14 P. Kovács Lajos Érsekvadkert 5 P.

VERSEK

Az őrszem.

Írta: Gelányi Csaba.

Hideg van künn, az éj sötét.
Mély titkos csend hull szerteszét
S a bus tájon fehér lepel
A végtelenbe nyulik el.

Ki bolyg ott künn a végeken
Oly nyugtalan s reménytelen,
Vagy tán a lelkem árnya csak
E magános bus óralak?

Az ember bármiként lehet,
De itt a szív fájón remeg
S míg tél nyugalma árad ott,
Fölvernek itt sötét kinok.

Őrszem! ki éjben messzi jársz.
Figyelj s a csendet jól vigyázd!
S míg rád borul a néma éj,
Isten szeme vigyáz; — ne félj!

Loreley.

Írta: Csernus Nándor.

Repülj hajóm, Élethajóm
Tul a ködön, mesén, valón,
Sziklán, örvényen, szirtfokán!
Ne nézd a tomboló vihart,
Ne nézd, mily messze még a part,
Ne nézd, későn van, vagy korán!

Repülj hajóm, Élethajóm
Tul a ködön, mesén, valón,
Nap-nap után, éj-éj után!
Oda, hol vár tündéri fény,
Alomszénével száz szírné

Az „Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Salgótarjáni Osztálya”

dec. 15-én este tartotta a salgótarjáni bányakaszinóban tisztújító közgyűlését. Róth Flóris és Bérczi Sándor bányagazgatók elítélésével, valamint Fabini Henrik acélgári igazgató elhalálozásával ugyanis az egyesület elnöke, ill. két alelnöki tisztsége megürült, de különben is az alapszabályszerű három év elteltével új tisztikar megválasztása vált esedékessé.

A bányakaszinó nagyterme zsúfolásig megtelt az egyesület tagjaival, valamint vendégeivel, akik között a város és környék mérnökkara ugyancsak teljes számban megjelent. A gyűlést Schreiner Jenő korelnök nyitotta meg, aki üdvözlő beszédében megállapította azt a tény, hogy a megjelentek nagy száma hű tükrözti azon összetartozandóság szellemének, amelyet a bányász és kohász társadalom még az „alma mater” falain belül tanult meg ápolni. Majd méltatta Róth Flóris bányagazgató, volt elnök érdemeit, akit a közgyűlés az egyesület kebelén belül tanúsított nagybecsű munkásságának elismeréseképpen a korelnök javaslatára örökös diszelnökül választott meg. Utána megható szavakkal emlékezett meg Fabini Henrik volt acélgári igazgató érdemeiről, aki 1938 ban váratlanul elhunyt. Végül a közgyűlés határozatot hoz, hogy Bérczi Sándor bányagazgatónak, az egyesület második alelnökének önzetlen munkásságáért halás köszönetét nyilvánítja és erről őt jegyzőkönyvi kivonatban értesíteni fogja.

Ezek után a közgyűlés új elnökévé Korompay Lajos b. ü. főtanácsos, bányagazgatót választotta meg nagy lelkesedéssel. Korelnök előzetes szavaiban rámutatott arra, hogy Korompay Lajos b. ü. főtanácsos pályáját Salgótarjában kezdte. Több, mint 30 év gazdag tapasztalataival tért ide vissza. Bence a bányászat olyan férfiut köszönhet, aki a bányászat iránt érzett végtelen nagy szeretetével előbbre viszi annak ügyeit. Az ő személye biztosítja arra is, hogy az egyesületi élet tovább fejlődésben és működésben mindent el fog követni, hogy az kitűzött céljainak megfelelően. Azok akiknek alkalmuk volt őt működési területén megismerni, látták azt az őszinte ragaszkodást és szeretetet, amellyel őt alkalmazottai és különösen munkásai körülvezték s tudják, hogy a legnagyobb bizalommal tekinthetnek működése elé...

A két alelnöki állásra Karattur Antal gyárigazgatót és Lénárd Károly bányagazgatót választották meg ugyancsak nagy lelkesedéssel.

Főtábornak Dzsida Józsefet, titkárnak Császár Pált, pénztárnoknak Gerő Jánost választották meg, mint az egyesület régi bevált tisztviselőit.

Schreiner Jenő korelnök befejező elnöklését, Korompay Lajos elnök üdvözlő a közgyűlés tagjait, vendégeit, közöttük dr. Förster Kálmánt, mint újból megválasztott polgármestert, Bányai katonai üzemparancsnokot, Laczfalvi bányahatósági tanácsost, megköszöni a béléje helyezett bizalmat s Schreiner J. nagy körültekintéssel lefolytatott korelnöki tevékenységét s ígéretet tesz, hogy mindent el fog követni az egyesület továbbfejlesztése ügyében.

Karattur Antal alelnök úgy a maga, mint Lénárd Károly alelnök nevében megköszöni a bizalmat, majd az acélgári

csoport nevében hangsúlyozza, hogy bár még nem igen volt alkalma, hogy az új elnök személyével közelebbi érintkezésbe juthasson, mégis úgy érzi, hogy az a keresztény világnézet, szociális gondolkodás, a munkásság érdekeinek felkarolása, melyek az elnök személyét jellemzik, mind olyan tények, amelyek őt az acélgári csoportnak mintegy mintaképül állítják.

Korompay Lajos elnök meghatottan mondott köszönetet, az elhangzottakért és kéri, hogy a két vállalat tartson össze a munkásság támogatásában és a helyes irányban való vezetésében.

A továbbiakban Dzsida József javaslatára elhatározzák, hogy a somoskői bazaltömléseket gondozni fogják s azt Buczkó Gábor bányaugy. tan. vállalta.

Császár Pál titkár javaslatára az egyesület 300 P-t ajánl fel a műegyetem bányászati — kohászati — erdészeti fakultásának ifj. segélyegyesülete részére.

Végül Zemplényi Imre bányafelügy. tartotta meg nagybörderejű felolvasását „A szociális kérdés” címen. Utána a közgyűlés résztvevői még hosszú ideig együtt maradtak s a kollégális együttérzés hangulatával oszlottak széjjel a késő éjeli órákban.

Cs. P.

Készülődés.

Amikor a finnek hősi harcait olvasuk az óriási orosz tuleróval szemben, aggódva figyeljük a világ legkülönbözőbb részeiből érkező híreket. Tele van a művelt emberiség várakozással. A husz év előtt árulással befejezett nagy háború és a nyomában bitor fejjel kiagyalt igazságtalan békeszerződések annyira elmergesítették az egyes országok egymáshoz való viszonyát, hogy 1939 szeptember elsején nyílt kenyértörésre került sor.

Nem tudjuk, mi lesz a nagy erő próba eredménye. Olyan sok lehetőség kínálkozik a találgatásra, hogy merőben meddő lenne minden jóslat. Mi középfajta nagyságú országok egyre azt figyeljük, hogy miképpen alakul a hatalmak és az érdekkörükbe tartozó kisebb nemzetek viszonya, mikor vonnak be ismét új feleket abba a harcba, amelynek kimenetelétől függ egész Európa sorsa.

Ilyen feszült állapotban nekünk sem lehet más feladatunk, mint teljes összefo-

gással, egységesen és céltudatosan felso- rakozni a kormány mögé, amely felelő- sége teljes tudatában intézi a mult évek- ben örvendestelen megyarapodott orszá- gunk külpolitikai ügyeit. Mi nem fenye- getünk senkit, mi nem köszörüljük a kar- dot, mi csak várunk, de mindig készen vagyunk arra, hogy jogainkat megvédjük és még gondolatban sem mondunk le azokról az ezeréves jogokról, amelyeket ideig-óráig elorozhattak tőlünk, de ezzel tótágast csináltak az egész Dunemantén. Ha volt valaha szükségünk józan észre, hidegen gondolkodó és az eshetőségeket mérlegelő bölcs elhatározásra, ha szükség volt magyar férfi maradtéltalan vitézségére és hősiességre, akkor most érkezünk el annak az évnek küszöbére, amelyben el fognak dőlni ezek a nemzedékek sorsára döntő hatással levő kérdések. Mi várunk és készülődünk, hogy ne érjen bennün- ket meglepetés.

Sok a koldus!

Állandó a panasz, hogy a koldusok száma egyre nő! A napokban a város- háza előtt egy úri hölgy adott pénzt az egyik oláh cigány asszonynak. Figyelmeztettük az adakozót, hogy áthágja a bel- ügyminiszteri rendeletet, ha kéregetőnek külön ad, nem az e célra rendszeresített szegényügyi bizottság útján. A hölgy megszeppenve ígerte meg, hogy ezután betartja a magyar norma által megsza- bított formát.

Hány hasonló eset van azonban a városban! Napról-napra több idegen arcot látni városunk uccáin csavarogni, de különösen sok cigány huzódik be a Pécskö-uccai cigánynegyedbe, melynek átkutatása valóban a jogrend és közbiz- tonság érdekeit szolgálja!

Kérjük a megértő közönség támo- gatását, hogy a koldulókat utasítsa el, vagy hívja fel rá a rendőr figyelmét! T. i. súlyosan vét a köz ellen az, aki nem segít megintszítani az utcát a csavargó, részeges, munkakerülő alakoktól, akik bizonyára nem azért koldulnak, hogy csa- ládjukon segítsenek, hanem, hogy része- ges vagyaikat kielégíthessék.

Ma este van az Ipartestület- ben a Vívóegylet bálja. A szó ne- mes értelmében: előkelő, látványos és nem jelent nagy költséget az azon való megjelenés!

A népkonyha részére egy ha- talmas szarvastehenet küldött Légrady Ferenc karacsberényi földbirtokos. — Krajcsovics Gyula 40 kg. kenyeret. — Tóth Gyula 1 zsák lisztet és 6 kg. tész- tát (gubót). — dr. Förster Kálmán pol- gármester a menház szegényeinek küldött gazdag ajándékot. Mindezekért hálás kö- szönetet mond a Szegényügyi bizottság.

Bányamozgók híre. A baglyas- aljai és pálfalvai bányamozgók szombat- vasárnapi közös műsorára Hunyady Sán- dor nagy sikert aratott filmscenáriumát BORS ISTVÁN-t tüzte ki. Az elragadóan kedves tragikomédia főszereplői: Tolnai Klári, Eszenyi Olga, Ladomérszky Margit, Páger Antal, Mihályfi Béla, Bibary József, Pethes Sándor, Pethes Ferenc, Fáy Béla, Gárday Lajos. Zenéjét szerezte: Fényes Szabolcs. Kisérő műsor: Kulturfilm, va- lamint a Magyar és Fox világghiradók. Baglyason az előadások szombat és va- sárnap d. u. fél 4 és este 8 órakor, Pál- falván szombaton d. u. 2 és 5 órakor, vasárnap d. u. 2, 5 és este 7 órakor kez- dődnek. Villamosjáratok a szokásos mó- don biztosítva lesznek.

Egyes faanyag-készletek zár alá vétele a termelőknél. A kormány rendeletet adott ki egyes faanyagkésze- teknek zár alá vételéről a termelőknél. Észert a belföldön kitermelt faanyag- készletek közül az erdei és feketefenyő, egyéb fehérfenyő, a kőrisrönk és a lágú (fenyő) bányafakészleteket hatósági zár alá helyezetteknek kell tekinteni. A zár alá vett készletek raktározása, felhasznál- lása, feldolgozása és forgalombahozatala tekintetében az ingatlan tulajdonos, birto- kos, haszonbérlo és fatermelő csak az iparügyi miniszternek a földmívelésügyi miniszterrel egyetértve adott, vagy az ál- taluk kijelölt szervnek engedélye alapján rendelkezhetik. E rendelkezés hatálya mind a már kitermelt, mind az ezután kitermelésre kerülő készletekre kiterjed. A fatermelő a zár alatt levő készletekre kiterjed. A fatermelő a zár alatt levő készletet a rendelet hatálybalépése nap- ján, illetőleg a kitermeléskor volt eredeti állapotban és minőségben, a saját költsé- gén köteles megőrizni. A fentebb említett faanyagoknak a szállítást a földmívelés- ügyi miniszter egyébként szállítási igazol- ványhoz köti.

Lovasítás és motorizálás.

Sokat halljuk, azt napjainkban, hogy a lovasság már a múlté és a jövő a gyorscsapatok között már csak a motoré. Ilyen könnyen és röviden pálcát törni a lovasság felett nem lehet s aki ezt teszi csak hozzá nem értő laikus lehet. Az a természetes, hogy a technika rohamos fejlődése előtérbe helyezte a gépi sebességet, ami által háborubán a sebesség és gyorsaság még inkább nyert jelentőségében. Azonban a háború a véletlennek, surlódások és rombolások világa, ahol a sok veszteséget pótolni annál könnyebb, minél egyszerűbb és természetesebb, továbbá tömegesebb az eszköz. Ezért a technika vívmányai minél jobban eltérnek az egyszerűtől és természetestől, annál érzékenyebbek a háború rombolásaival szemben s minthogy ezek tömeges pótlása igen sok nehézséggel ütközik, a háborús alkalmazásukat illetőleg nagy hátránynak minősül. Ez a körülmény emeli a gyalogságot megérdemelt magas értékére és képesíti a hadsereg harcoló zömére.

A gyorsanmozgó alakulatok ma 3 nagy csoportot alkotnak — lovasság, gépkocsizó és páncélos alakulatok, természetesen ezek mint seregeknek mind mint különböző fegyvernemekből összeállított, önálló feladatok megoldására alkalmas, nagy egységek képzendők el, ahol csak a mozgási és szállítási eszközben és módokban van különbség.

Az magától értetődik, hogy a lovasság ma már nem vivja csatáit lóháton, kivont karddal rohamozva, hanem lovát a gyors mozgásra és a terepen való mozgékonyaságra használja. A harcot a lovasság sok tűzeszközzel gyalog vivja meg s a kardhoz csak igen kivételesen nyúl, váratlanul megjelenő ellenséges lovassággal szemben vagy meglepett ellenség közelből történő megrohanására, rendetlenül menekülő gyalogság ellen és akkor is csak kis egységekkel. Nagy előnye, hogy az utaktól független terepjáró és a terepen a legmozgékonyabb fegyvernem. Mivel azonban gyorsaságban és meneteljesítményben a motor mögött jóval lemarad, a motorizálásra minden eszközzel törekedni kell, mérlegelve, azonban mértékét lehetőségeit.

A motorizálás mértéke 3 tényezőtől függ: 1. az ország ipari és gazdasági

helyzetétől, ami alatt a gépipar nagysága és a gépjármű elterjedtsége értendő, mert egy hadsereg sem képes háborús gépjármű szükségletét már békében tárolni rendkívül költségessége miatt, tehát a gazdasági életben sok gépnek kell lennie, amik háború esetén a hadsereg szolgálatába állítandók. 2. Igen fontos az üzemanyag-kérdés. 3. Az ország és a tekintetbe jövő hadszínterek ut és terep viszonyai és nagymértékben befolyásolják a motorizálás ütemét és terjedelmét. Mert még a nagyrészt terepjáró gépjárművekkel felszerelt mechanizált páncélos seregek sem nélkülözhetik utanszállítás és üzemanyag utánpótlás miatt az utakat, de a rossz terepet (erdőség, mocsarak, hegység,) a terepjáró gép sem képes leküzdeni. A gépkocsizó seregek pedig ahol a gépjármű csak szállító eszköze a csapatnak, jó utahálózat nélkül téltenségre vannak kárhoztatva.

Ezzel szemben a lovasság szervezésének kérdése az ország loálmányától és élelmezési lehetőségétől függ. Ahol ló van, ott élelme is megterem, eltekintve attól, hogy helyszínen könnyebben élelmezhető, mint a motor és bár érzékeny, de a motor még érzékenyebb.

Mindazonáltal a motornak olyan nagy előnyei vannak, hogy azt minden korszerű hadseregbe a legnagyobb mértékben be kell állítani. A szervezészerű páncélgépkocsikat és harcokocsikat semminemű sereget nem nélkülözheti. Szállításra elsőrendű eszköz a hadtápkörletben, de a harcoló csapatok körletében a lovat sem lehet nélkülözni e célra. Gyorsaságánál fogva a motor, mint harc-eszköz igen nagy jelentőségű, de bőven van olyan terep is, ahol a motor nem használható és ahol a gyorscsapatot csak a lovasság tudja képviselni. Ezért a felforralt tényezőket reálisan mérlegelve, a következő gyorscsapatokat egymás kiegészítésére az ország adottságainak megfelelő arányban állítsuk be a hadseregbe.

Tehát jelszavunk legyen a motorizálás, de ne feledkezzünk meg régi hűségeseink baltáiról; a lóról sem, mert az még a jövőben is igen sok jó szolgálatot fog tenni a háborúban. A régi hagyományos „rámenős” lovasszelleme pedig legyen az összes gyorscsapatoknak egységes alapulajdonossága.

Nagyszerű sikerrel zárult a Tiszajobbsági Mezőgazdasági Kamara gyümölcskertmunkásképző tanfolyama.

1939. évi december hó 28-án zárult a miskolci Kamara két tére kiterjedő gyümölcskertmunkásképző tanfolyamának második része. Az ünnepélyes záróvizsgát Kulin István gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató nyitotta meg, aki mindennek előtt köszönetét nyilvánította a Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T. Igazgatóságának, a messzemenő anyagi támogatásáért, vitéz Lukács Endre alispánnak a tanfolyam benépesítése és támogatásáért, Stimm Lajos ipartestületi elnöknek a tanterem átengedéseért, majd halásan emlékezett meg Barabits Fülöp kertészeti felügyelőről, a Felvidék legkiválóbb gyümölcsstermelési szakemberéről, akinek a tanfolyam életrehívásánál nagy segítségét vette. Teljes elismerését fejezte ki ezután a tanfolyam vezetőjének, Kerbólt Gyula kamarai előadónak és a tanfolyam többi kiváló előadójának. Megnyitó beszédében Kulin István kamarai igazgató ezután a gyümölcsstermesztés gazdasági és népegyesületi nagy jelentőségével és a maga nemében egyedül álló tanfolyam nagy jelentőségével foglalkozott.

Hogy erre a tanfolyamra igen nagy szükség volt, azt nemcsak azzal is bizonyítja, hogy a szakszerűtlen telepítés és az okoszerűtlen gyümölcsfa kezelés folytán hirtelen megkezdődött a kifogástalan minőségű áru és hogy ily körülmények között tulajdonképpen túl drágán is termelünk, hanem azzal is kidomborítani kívánja, hogy felelőssé, miszerint a tanfolyam 40 hallgatója közül 38-an már el is helyezkedtek, vagy saját gyümölcsösükben vannak lefoglalva.

A kitűnően sikerült vizsgán a n-

vendékek újból bebizonyították a gyümölcskertészetben szerzett biztonságukat, határozottságukat és feltétlen szakértelmüket. Az alapos gyakorlati kiképzésen alapuló biztos elméleti tudás a kamara igazgatója és a vizsgabizottság tagjai előtt általános megelégedést keltett. A vizsga befejezésekor Kulin István kamarai igazgató kijelentette, miszerint azzal a határozott szándékkal távozik a tanfolyam igazán kitűnően sikerült záróvizsgájáról, hogy ezt a tanfolyamot a későbbiek folyamán is megismételni kívánja, mert a Kamara kerületének gyümölcsstermesztése nem nélkülözheti az ilyen tanfolyamról kikerült kiváló gyakorlatu és elméleti képzettségű, megbízható gyümölcskertmunkásokat.

Az egészen újszerű tanfolyam a szakemberek egyöntetű véleménye szerint is szerencsésen egyesíteti magában az elméleti és gyakorlati kiképzést s a megjelentek megelégedésével távoztak a nagyszerűen sikerült záróvizsgáról.

Árverési hirdetmény.

A Salgótarjáni Takarékpénztár kézirátalozó üzlettulajdonos közhírré teszi, hogy mindazon zálogtárgyak, melyek zálogház üzletében elzálogosítva lettek és amelyek kiváltási határideje 1939. évi december hó 1-én lejárt és az árverés napjáig sem kiváltva, sem megújítva nem lesznek, 1940. évi január hó 17-én délután 2 órakor, szükség esetén 1940. évi január hó 18-án d. u. 2 órakor kezdődő nyilvános árverésen a zálogház üzlet helyiségében el fognak adni.

Telefont kapnak a tanyaközpontok. A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara a tanyaközpontok távbeszélővel való ellátása ügyében beadvánnyal fordult dr. Varga József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez. A miniszter most értesítette a kamarát, hogy a tanyaközpontoknak távbeszélővel való ellátását az érdekeltségek kisebb megterheléssel engedélyezi. Azokon a helyeken, ahol a berendezés összköltsége a kétezer pengőt nem haladja meg, az állomások a posta saját költségére nyílvános állomásként szereli fel. Azokon a helyeken, ahol az állomások berendezési költsége a kétezer pengőt meghaladja, a posta az állomás felállítását csak abban az esetben vállalja, ha az érdekeltek a költségekhez a kétezer pengőn felüli összeget megtérítik. A miniszter rendelkezésének megfelelően a szükséges tárgyalásokat a postavezérgazgatóság az érdekeltekkel a telefonállomások felszerelése ügyében már meg is kezdte.

Eddig hatvanezer kiló bört szabadítottak fel a zárolás alól. A börtön fontos eseménye, hogy a kormány a zárolt börtönökkel nemrégiben újabb 40.000 kg. keménybört szabadított fel s bocsátott a kereskedelem, illetve a kisiparosság rendelkezésére. Az első ilyen felszabadítás novemberben történt s ekkor 20.000 kg keménybört (talpbört, kéregbört) oldottak fel a zárolás alól. Ezt a cipészipar testület rendelkezésére bocsátották és ezt osztotta szét az ország valamennyi cipőiparos közt. A kormány közvetlenül karácsony előtt újabb mennyiségeket, ezúttal 40.000 kg bört osztott szét. A foglalkoztatott segédek számát tekintve és minden segéd után kaptak 77 kg. bört. A szétosztás munkáját az ipartestület végezte, a kiutalt anyagot pedig a kereskedelemmel vásárolták meg. Ennél a második szétosztásnál a cipésziparosok lényegesen jobb minőségű bört kaptak, mint az előzőnél.

Még kapható
a
KARÁCSONYI
ZENEALBUM
Rózsavölgyi és
Nádor kiadásában
VÉGH KÁLMÁN
könyv- és papirkereskedésében

A POLLO MOZGÓ

Január 6-án, szombaton
délután 3, 5, 7 és este 9 órakor,
január 7-én, vasárnap
délután 1, 3, 5, 7 és este 9 órakor,
január 8-án, hétfőn
délután 5, 7 és este 9 órakor

ACÉLKARAVÁN

Cecil B. de Mille több millió dolláros filmje.
Főszereplők: Barbára Stanwyck
és Joel Mac. Crea.

január 10-én, szerdán
este 6 és 8 órakor,
január 11-én, csütörtökön
este 6 és 8 órakor

NŐGYÜLLŐ

vigjáték. — Főszereplők: Andrea Leeds
és Joel Mac. Crea.

Salgótarján megyei város polgármesterétől,
16040/1930. szám.

Tárgy: Sportvendéglő stb. bérbeadása.

Hirdetmény.

Salgótarján m. város tulajdonát képező nyári vendéglő és a hozzátartozó lakás, tennisz és korcsolyapálya, uszoda bérletére árverést hirdetek.

Az ajánlati feltételek és szerződés-tervezet a város tisztii főügyésznél a hivatalos órák alatt beszerezhetők.

A nyilvános versenytárgyalás 1940. évi január hó 24. napján d. e. 11 órakor lesz megtartva a városháza tanácsstermben.

Az építkezéssel kapcsolatos írásbeli zárt ajánlatok beadási határideje 1940. évi január hó 24. napjának d. e. 10 órája.

Az írásbeli zárt ajánlatok a nyilvános versenytárgyalás befejezésekor nyitnak felbontást.

Salgótarján, 1940. január 3.
Dr. Förster Kálmán s. k.
polgármester.

Hirdessen

A MUNKA

politikai hetilapban.

Előzetes értesítés. Az Ipartestület február hó 3-án tartandó szokásos farsangi mulatságára, az előkészületek serényen folynak.

A katonai előképzés jelentősége a korszerű hadseregekben.

Manapság a korszerű harcban küzdő katonának oly sokrétű ismeretekkel kell bírnia és azt szinte gépies szabatsággal kell alkalmazni tudnia, hogy mindennek megtanulásához az aránylag rövid tényleges katonai szolgálati idő kevés. Hosszu összefüggő katonai szolgálatra fogottak azonban soká elvonnak polgári foglalkozásától, hosszú időre megnehezdednek családalapítása is. Tagadhatatlanul nagy önmegtartóztatást kívánó katonai szolgálata is nehezebb teher számára, mint a békésebb és nyugodtabb életet jelentő állandó hivatás. De, ha egy születési évfolyamhoz tartozókat egymást követő hosszú éveken át zászló alatt tartanánk, úgy a tényleges szolgálati évek számának szaporításával egyenes arányban megnövekednék a békéletszám is. Ez pedig az államnak többkiadást jelentene. Ezért hosszabb tényleges szolgálati idő bevezetésétől legtöbb állam nemzetgazdasági, szociális és költségvetési okokból húzódik.

A megnövekedett, elsajátítani való megtanulásához szükséges időt tehát más-ként kellett biztosítani.

Majdnem minden államban felmerült az a gondolat, hogy a fiatalokat tényleges katonai szolgálatának megkezdése előtt, annyi gyakorlatias katonai is-

merettel lássák el, amennyinek elsajátítása a hadseregen kívül egyáltalán még lehetséges.

A tananyag tulajdonképpen három részre bontható: szellemi, testi és a szorosán vett katonai előkészítésre, illetve katonai ismeretekkel való ellátás teendőire.

A katonai előkészítés rendszerint az előképzésre fogott ifjak lakóhelyén, hetenként megszabott óraszám keretében, szakszerű vezetés mellett zajlik le.

A kifejlődött ifjak katonai edzése és kiképzése nyári táborozásokon nyer betetőzést.

Az előképzés hazánkban a honvédelmi miniszter legfelsőbb irányítása mellett a Levente intézmény keretében történik. A kiképzésen való részvétel törvényszabta kötelezettség, amelynek minden magyar ifjunak meg kell felelnie 12. életévétől addig a korig, amíg tényleges szolgálatra a honvédségbe jut.

Szépen fejlődő és nagy ügyességgel vezetett intézményünk életképességéről ez év tavaszán, Kárpátalja visszafoglalása alkalmából tett bizonyosságot. A honvédség egy hónapos ujoncai, akik azonban hosszú éveken át nyertek leventekiképzést, a világ meglepetésére bebizonyították, hogy feltartóztatatlan hadműveletek végrehajtására is alkalmasak.